

Examen VMBO-KB

2013

tijdvak 1
vrijdag 17 mei
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 25 vragen, een samenvatting en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 49 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

4p **1 Zoekend lezen**

Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.

- 1 Welk gratis computerprogramma helpt om orde op zaken te stellen bij de selectie van foto's?
- 2 Een van de online mogelijkheden om je foto's mee te bewerken is een passe-partout. Leg uit wat dat is.
- 3 Welke twee fotoalbumaanbieders zijn alleen per e-mail te bereiken?
- 4 Welk bedrijf kan het goedkoopste fotoalbum leveren?
- 5 Welke twee bedrijven hebben de langste uiteindelijke levertijd?
- 6 Welke twee bedrijven gebruiken een normaal tarief voor de klantenservice telefoon?
- 7 Wat voor soort fotopapier gebruikt Albelli?
- 8 Noem de website van TNT post waar je een fotoalbum kunt bestellen.
- 9 Bij welk bedrijf kan je een album bestellen met de naam Large fotoboek hardcover?
- 10 Welk bedrijf levert het duurste fotoalbum inclusief verwerkings- en verzendkosten?

Tekst 2

8p **2 Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst *Supermarkt voor knappe paarden* samen in maximaal 130 woorden.

Besteed in je samenvatting alleen aandacht aan de volgende punten:

- 1 de rol van het Nederlandse paard in onze economie;
- 2 de twee categorieën waarin het Nederlandse paard de beste ter wereld is;
- 3 de twee verklaringen van het kwaliteitsverschil met Duitse paarden;
- 4 het nadeel van het succesvolle exportverhaal;
- 5 de drie adviezen voor de toekomst voor het KWPN.

Maak er een samenhangend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Noem niet onnodig voorbeelden. Tel het aantal woorden en zet het aantal onder de samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

- 1p 3 Wat is het belangrijkste doel van de advertentie?
- A amuseren
  - B informeren
  - C tot handelen aanzetten
  - D uitleg geven
- 1p 4 De advertentie heeft als kop *De aarde geeft ons alles. Geef de aarde door.*
Welke uitspraak past het beste bij “Geef de aarde door”?
- A De aarde geeft mooie fotomomenten.
  - B De huidige generatie moet zuinig zijn op de aarde.
  - C Het WNF zorgt goed voor de natuur.
  - D Pinguïns worden met uitsterven bedreigd.
- 1p 5 Wat is de functie van de foto?
- A De foto geeft aan dat het fotograferen van pinguïns niet de moeite waard is.
  - B De foto laat zien dat het lastig is om pinguïns te fotograferen.
  - C De foto verrast en trekt daardoor de aandacht.
  - D De foto versterkt dat je de aarde door moet geven.

Tekst 4

Een tekst kan worden ingeleid door

- 1 de mening van de schrijver van het artikel te noemen.
- 2 het onderwerp van de tekst kort weer te geven.
- 3 een samenvatting vooraf van de tekst te geven.
- 4 de aanleiding te noemen tot het schrijven van de tekst.

- 1p 6 Hoe wordt het onderwerp van deze tekst in alinea's 1 en 2 ingeleid?
- A door 1 en 2
  - B door 2 en 3
  - C door 2 en 4
  - D door 3 en 4

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 7, 8 en 9.

We kunnen de tekst verdelen in vijf delen:

Deel 1: alinea's 1 en 2

Deel 2: alinea's 3, 4 en 5

Deel 3: alinea's 6 en 7

Deel 4: alinea's 8, 9 en 10

Deel 5: alinea 11

- 1p 7 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 3, 4 en 5)?
- A Alarmerende berichten
  - B Leegstand zakelijk vastgoed
  - C Mening vastgoedadviseurs
  - D Winst voor historische binnensteden
- 1p 8 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 6 en 7)?
- A Invloed beleving op aanbod winkels en werk
  - B Invloed beleving op stedenbouw
  - C Toename toerisme in steden
  - D Toename zzp'ers in binnensteden
- 1p 9 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 8, 9 en 10)?
- A Gevolgen verkeerde visie
  - B Starre regels voor ruimtelijke ordening
  - C Stijging totale winkeloppervlakte
  - D Wonen en werken gescheiden
- 1p 10 Wat is het verband tussen alinea 1 en alinea 3?
- A Alinea 1 en 3 vormen samen een opsomming.
  - B Alinea 1 en 3 vormen samen een tegenstelling.
  - C Alinea 3 geeft een verklaring voor het genoemde in alinea 1.
  - D Alinea 3 noemt een gevolg van het genoemde in alinea 1.
- 1p 11 Wat is het verband tussen alinea 5 en alinea 6?
- A Alinea 5 en 6 vormen samen een opsomming.
  - B Alinea 5 en 6 vormen samen een tegenstelling.
  - C Alinea 6 geeft een conclusie van het genoemde in alinea 5.
  - D Alinea 6 geeft een verklaring voor het genoemde in alinea 5.
- 1p 12 Welke twee oorzaken voor de leegstand van kantoorpanden in de komende tien jaar worden genoemd in alinea's 4 en 5?

- 1p 13 “Volgens deskundigen hangen gemeenten en ontwikkelaars echter nog steeds de verkeerde filosofie aan.” (regels 121-124)
→ Geef aan wat met deze ‘verkeerde filosofie’ wordt bedoeld.
Gebruik voor je antwoord maximaal 25 woorden.
- 1p 14 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van deze tekst?
- A De winkel- en kantorenleegstand raakt vooral het platteland en provinciesteden die niet toeristisch zijn en buitenwijken van steden.
  - B Door een verkeerde visie van gemeenten zullen in de komende jaren steeds meer winkels verdwijnen en kantoorpanden leeg komen te staan.
  - C Door veranderd koop- en werkgedrag is er leegstand in winkels en kantoren, maar dat kan veranderen door beleving aan te bieden.
  - D Grote winkelcentra aan de randen van de steden kunnen overleven, mits ze naar Amerikaans voorbeeld een totaal dagje uit gaan bieden.

Tekst 5

- 1p 15 De eerste alinea van een tekst kan onder meer de volgende functies hebben:
- 1 de directe aanleiding noemen voor het schrijven van de tekst;
  - 2 een voorbeeld geven van het onderwerp van de tekst;
  - 3 het introduceren van één of meerdere deskundigen;
  - 4 het vooraf stellen van een belangrijke vraag.

Welke twee functies heeft de eerste alinea in deze tekst?

- A 1 en 2
- B 1 en 3
- C 2 en 3
- D 3 en 4

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 16 en 17.

We kunnen de tekst verdelen in vijf delen:

Deel 1: alinea's 1 en 2

Deel 2: alinea's 3 en 4

Deel 3: alinea's 5, 6 en 7

Deel 4: alinea's 8 en 9

Deel 5: alinea 10

- 1p **16** Welk kopje past het beste bij deel 3 (alinea's 5, 6 en 7)?
- A Recreatie in natuurgebieden
  - B Ruimte en rust in natuurgebieden
  - C Toegankelijkheid van natuurgebieden
  - D Voordelen van natuurgebieden
- 1p **17** Welk kopje past het beste bij deel 4 (alinea's 8 en 9)?
- A Gezelligheidszoekers
  - B Sportieve recreanten
  - C Stadsbewoners
  - D Verschillende bezoekersgroepen
- 1p **18** In alinea 6 stelt Eric Wanders: "Dan ontnem je niemand het recht om er te komen, maar je maakt het wel moeilijker." (regels 99-101)
→ Bij welk begrip van Marloes Berndsen uit alinea 1 hoort deze uitspraak?
- 1p **19** Hoe sluiten alinea's 3 en 4 aan op alinea 2?
- A Alinea's 3 en 4 geven een conclusie voor het gestelde in alinea 2.
  - B Alinea's 3 en 4 geven voorbeelden bij alinea 2.
  - C Alinea's 3 en 4 noemen oorzaken van het gestelde in alinea 2.
  - D Alinea's 3 en 4 vormen een tegenstelling met alinea 2.
- 1p **20** André Donker noemt enkele "middelen" (regel 44) voor zonering in de natuur.
→ Welk woord in alinea 7 gebruikt Marloes Berndsen voor middelen?
- 1p **21** In alinea 8 wordt gesproken over het onderzoek van Alterra.
→ Voor welke groep uit dit onderzoek is het kwetsbare gebied bedoeld dat Marloes Berndsen noemt in alinea 9?
- 1p **22** In alinea 4 zegt André Donker onder meer: "De mensen komen ook voor dat terrasje op het dorpsplein." (regels 65-67)
→ Tot welke groep bezoekers uit het onderzoek van Alterra behoren deze mensen?

- 1p **23** In alinea 2 zegt de schrijver: “Om de diverse kwaliteiten van elk gebied tot hun recht te laten komen en de natuur én de mens ruimte te geven, is gekozen voor ‘zonering’.” (regels 19-23)
→ Met welk woord in alinea 9 vat Marloes Berndsen dit alles samen?
- 1p **24** Citeer de zin uit alinea 10 waarin de schrijver aangeeft dat Eduard Habets in natuurgebieden zonering toepast.
- 1p **25** Hoe staat de schrijver tegenover de uitspraken van de deskundigen?
A Hij gebruikt ze vooral om zijn eigen standpunt te verdedigen.
B Hij geeft ze weer zonder verder commentaar.
C Hij laat merken het oneens te zijn met de uitspraken.
D Hij trekt de juistheid van de uitspraken in twijfel.
- 1p **26** Hoe kun je de hoofdgedachte van de tekst *Fietsers en wandelaars op pad* het beste weergeven?
A Zonering is ideaal voor de landschappelijke waarde van de natuur.
B Zonering is in het belang van zowel bezoeker als natuur.
C Zonering is noodzakelijk door het toenemend aantal recreanten.
D Zonering is onmisbaar voor de verschillende bezoekers van de natuur.

Schrijfofdracht

Jouw school ligt net buiten de bebouwde kom te midden van veel groen, dat grenst aan een natuurgebied. De omgeving is niet alleen mooi, maar voor jullie ook ideaal door de aanwezigheid van verschillende sportvelden bij de school. Aan het begin van een les lichamelijke opvoeding (LO) vertelt de leraar aan jullie klas dat de ruime gelegenheid voor klassikaal buiten sporten binnen afzienbare tijd waarschijnlijk zal verminderen. De avond tevoren heeft de gemeenteraad gesproken over het plan achter het schoolgebouw een nieuwe weg aan te leggen. De gemeente wil hiermee een dit jaar geopend bezoekerscentrum beter bereikbaar maken voor dagjesmensen. Ook zal er een café-restaurant worden gebouwd, waardoor de horeca in het dorp een stimulans krijgt. Hiervoor moeten enkele sportvelden verdwijnen, waardoor de sportlessen vaker binnen zijn en de leerlingen regelmatig naar veel verderop gelegen sportvelden moeten fietsen.

Jullie zijn het hier absoluut niet mee eens. Iemand voorziet problemen bij de organisatie van de bekende sporttoernooien op jullie school met Pasen en in de meivakantie. Enkele klasgenoten geven aan dat er in jullie gemeente steeds vaker groen wordt opgeofferd aan nieuwbouw en uitbreiding van wegen. Zij stellen dat zonder de sportvelden rond jullie school het gebouw maar een saaie indruk zal maken. Ook je leraar bevestigt dit alles en voegt er nog aan toe dat hij vindt dat de sportvelden buiten onmisbaar zijn voor jongeren. Volgens hem gaat er weinig boven buiten sporten en hij ziet geen voordelen in lessen LO op de sportvelden verder weg.

Iemand roept dat het hoog tijd wordt om het gemeentebestuur duidelijk te maken hoe jullie over deze plannen denken.

Enkelen stellen voor om namens de klas een artikel te schrijven in de krant. Je gymleraar voelt wel iets voor dit idee. Jij besluit het artikel te schrijven. Je gaat ervoor zorgen dat straks elke lezer weet wat de plannen van de gemeente inhouden, wat dat voor jullie school betekent en wat jullie daarvan vinden. Ook doe je een oproep aan de gemeenteraad om de sportvelden te behouden.

13p **27 Opdracht**

Schrijf het artikel voor de krant. Gebruik daarvoor de gegevens op de vorige bladzijde en eventueel de tekst *Fietsers en wandelaars op pad*. Je mag ook zelf gegevens bedenken.

Besteed in jouw artikel aandacht aan de volgende onderwerpen:

- de aanleiding voor het schrijven van dit artikel: plan gemeenteraad;
- twee redenen voor plan gemeenteraad;
- jullie standpunt over het plan van de gemeenteraad;
- argument voor jullie standpunt: verdwijnen sportvelden;
- vier verschillende nadelige gevolgen van het verdwijnen van de sportvelden;
- oproep aan de gemeenteraad voor behoud sportvelden.

Maak er een samenhangend geheel van en zet er een passende titel boven.

Zet je naam onder het artikel en vermeld je school en klas.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.